

Voorstel raad

Nummer

B.3

Portefeuillehouder

M.M.J. van Gent

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
17 oktober 2024	17 september 2024

Onderwerp
Evaluatie exploitatie binnenzwembaden Hollands Kroon

Kern van het voorstel
Na vier jaar van zelfstandige exploitatie is het moment aangebroken om de toekomst van de zwembaden te evalueren en de plannen voor de komende jaren vast te stellen. Op grond van de evaluatie van de exploitatie van de binnenzwembaden in Hollands Kroon wordt voorgesteld de exploitatie van de drie baden tot en met 2030 te ondersteunen zoals dat nu ook het geval is. Per bad maken we wel onderscheid hoe we naar de toekomstige exploitatie kijken. Dit voorstel geeft richting aan de continuering van de exploitatie tot en met 2030, rekening houdend met de specifieke omstandigheden en ambities van elk zwembad.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: de exploitatie van de binnenzwembaden Den Kriek, De Wirg en De Venne tot en met 2030 te blijven faciliteren zoals dat nu ook het geval is.

Wettelijke grondslag
Kadernota accommodatiebeleid

De gemeenteraad besluit:

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 oktober 2024.

Griffier

Voorzitter

Aanleiding

Eind 2019 heeft de raad een besluit genomen over de verzelfstandiging van de binnenzwembaden. In dit raadsbesluit van oktober 2019 is opgenomen om de exploitaties van de zwembaden na twee jaar te evalueren waarbij ook wordt bekeken of detachering van de medewerkers in gemeentelijke dienst omgezet kan worden in een dienstverband bij de stichting.

Uit de evaluatie moest onder andere naar voren komen of de exploitaties de afgelopen jaren stabiel zijn geweest. Dit kon pas goed worden onderzocht na de corona-periode. Eind 2021 hebben wij daarom besloten [deze evaluatie met een jaar uit te stellen](#), in ieder geval naar een periode dat de exploitatie op een juiste manier kon worden bekeken.

Begin 2023 is deze evaluatie uitgevoerd door bureau Treem. In juni 2023 is de Notitie evaluatie binnenzwembaden aan ons aangeboden. Conclusie van de evaluatie was de aanbeveling de drie zwembaden tot en met 2030 op dezelfde manier te blijven faciliteren zoals we op dit moment doen. (Voor de Terp geldt andere situatie ivm realisatie Campus). Aan de hand hiervan is besloten het dienstverband van het personeel in gemeentelijke dienst niet te wijzigen. Vervolgens hebben we de afgelopen periode uitgebreid met de besturen van de vier baden gesproken en gevraagd om vanuit hun gezamenlijke positie in HOZE-verband ons te voorzien van hun visie op het rapport en op de instandhouding en exploitatie voor de toekomst. Nu is het moment u te kunnen voorstellen hoe met de instandhouding en exploitatie van de baden voor de komende periode om te gaan.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

- Een gezonde leefstijl van onze inwoners en een aanbod van voldoende, veilige accommodaties in de kernen om de sociale samenhang te borgen.
- Zwemvaardigheid van inwoners blijven bevorderen.

Motivering per voorgesteld besluit

De stichtingsbesturen hebben er afgelopen jaren veel aan gedaan hun voortbestaan te bewijzen en verzekeren en zijn hier – ondanks een heel moeilijke periode door corona – goed tot redelijk in geslaagd. Er blijven kansen om de exploitaties te verbeteren en bezoekersaantallen te bevorderen. Voor de komende termijn tot en met 2030 kunnen we de stichtingsbesturen blijven faciliteren op een manier die ook voor de gemeente goed financieel haalbaar is door lage kapitaallasten van de voorzieningen en dit sluit aan bij uw besluitvorming hierover in 2019. Dit afgezien van de nieuwbouw van zwembad De Terp. Zwembad De Terp is opgegaan in Campus De Terp en voor de strekking van dit voorstel niet relevant.

Als besloten wordt samen met de Stichting Toekomstig Sportcomplex Nieuwe Niedorp-Winkel verder te gaan met het zetten van stappen voor een nieuw sportpark, zal ook worden gekeken of in deze planvorming een binnenzwembadvoorziening kan worden meegenomen. Zie hiervoor ons voorstel over toekomstbestendig sport- en cultuurcomplex Nieuwe Niedorp-Winkel. Dat betekent in feite nieuwbouw van zwembad De Wirg op dit nieuw te bouwen sportcomplex.

De zwembaden in Hollands Kroon spelen een cruciale rol in het aanbieden van sport- en recreatiefaciliteiten voor de inwoners. Het zwemonderwijs bevordert ook de veiligheid van onze inwoners, jong en oud. Actueel is de constatering dat de zwemvaardigheid in Nederland afneemt. De Tweede Kamer heeft onlangs een motie aangenomen waarbij opgeroepen wordt het zwemonderwijs aan lage inkomensgroepen te faciliteren. Hierin voorzien wij via ons inkomensbeleid. Dit is ook van toepassing op nieuwkomers in onze gemeente. De afgelopen jaren hebben de zwembaden te maken gehad met grote uitdagingen zoals de coronapandemie, stijgende energiekosten en personeelsuitdagingen. Desondanks zijn de zwembaden erin geslaagd om hun exploitatie voort te zetten met de steun van de gemeente en de lokale gemeenschap.

De voorgestelde beslispunten in dit raadsvoorstel zijn bedoeld om de zwembaden in staat te stellen hun dienstverlening voort te zetten en tot en met 2030 te versterken, terwijl zij zich aanpassen aan veranderende omstandigheden en nieuwe kansen verkennen.

Reactie HOZE

De gezamenlijke zwembaden hebben in overleg binnen het HOZE hun visie voor de komende jaren toegelicht. Zij benadrukken het belang van het handhaven van de huidige constellatie van drie zelfstandige stichtingen, elk met hun eigen lokale bestuur en verankering. De zwembaden worden geëxploiteerd als publieke voorzieningen met steun van vrijwilligers, de gemeente, en sponsors. *Bijlage 4. Reactie HOZE dd. 15-04-2024.*

In de evaluatie van de vier zwembaden in de gemeente Hollands Kroon komt naar voren dat de stichtingsbesturen de afgelopen jaren met veel inzet en toewijding de exploitatie hebben voortgezet. Elk zwembad heeft zijn eigen uitdagingen gekend, maar het algemene beeld is positief, en er zijn goede vooruitzichten voor de komende tien jaar.

Zwembad De Venne

Zwembad De Venne in Hippolytushoef heeft de afgelopen jaren hard gewerkt om zijn exploitatie op orde te krijgen. Het bestuur, ondersteund door vrijwilligers, heeft zich met veel energie ingezet om het zwembad draaiende te houden. Ondanks enkele personele uitdagingen heeft het bestuur ervoor gezorgd dat alle zwemlessen zijn doorgegaan en dat het zwembad een belangrijke voorziening blijft voor de lokale gemeenschap.

Zwembad De Venne heeft zelf aangegeven nog een extra jaar nodig te hebben om specifieke doelen te bereiken. Deze doelen betreffen de verbetering van de samenwerking tussen personeel, vrijwilligers en het bestuur, alsook het behalen van financiële stabiliteit. Na dit jaar vindt een evaluatie plaats op basis van deze pijlers:

- Samenwerking binnen de organisatie
- Betrokkenheid en inzet van vrijwilligers
- Financiële resultaten en stabiliteit

Indien hun eigen evaluatie positief uitvalt, faciliteren we de exploitatie van Zwembad De Venne tot en met 2030.

Zwembad Den Kriek

Zwembad Den Kriek in Breezand is een voorbeeld van stabiliteit en toekomstgericht bestuur. Dankzij de continuïteit binnen het bestuur en een duidelijke visie op de toekomst is het zwembad uitgegroeid tot een goed georganiseerde en populaire locatie. Er is ook geïnvesteerd in duurzame maatregelen, waardoor de energiekosten beheersbaar blijven. Dit zwembad heeft de afgelopen jaren de meeste bezoekers getrokken en kan met vertrouwen vooruitkijken naar de toekomst.

Zwembad Den Kriek kan zich, net als de andere baden, vinden in de evaluatie die uitgevoerd is door Treem. De uitkomsten van deze evaluatie, die de financiële en operationele stabiliteit van het zwembad beoordelen, vormen de basis voor het besluit om de exploitatie tot en met 2030 te blijven faciliteren. Den Kriek blijft samenwerken met lokale stichtingen en verenigingen, zoals zwemvereniging Oude Veer, om de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen.

Zwembad De Wirg

Zwembad De Wirg in Winkel heeft, net als de andere zwembaden, zijn eigen dynamiek. Het bestuur heeft veel bereikt op het gebied van technische en financiële stabiliteit, en de exploitatie is goed georganiseerd. Het personeelsbestand bestaat deels uit medewerkers die zijn gedetacheerd vanuit de gemeente. Er wordt gewerkt aan een toekomst waarin het bestuur meer verantwoordelijkheid kan nemen voor het personeelsbeheer, wat zorgt voor een positieve vooruitblik.

Zwembad De Wirg wil deelnemen aan het onderzoek naar de realisatie van een nieuw, toekomstbestendig sport- en cultuurcomplex in de regio Niedorp-Winkel. Dit sportpark zou een brede functie vervullen voor de gemeenschap, met geïntegreerde sport- en zwemfaciliteiten. De Wirg voorziet zelf een termijn van 5 jaar om de haalbaarheid van dit sportpark te onderzoeken en te realiseren. Indien dit niet mogelijk blijkt, wordt de exploitatie van het huidige zwembad ook tot en met 2030 gefaciliteerd.

Hierbij verwijzen wij ook naar het lopende traject voor de nieuwbouw van een toekomstbestendig sport- en cultuurcomplex, waarin De Wirg betrokken is. Dit traject wordt separaat van dit voorstel behandeld, maar is van belang voor de toekomstige beslissingen rond De Wirg. Zie hiervoor ook bijlage 3, toekomstvisie De Wirg.

Zwembad De Terp

Het bestuur van Zwembad De Terp heeft de afgelopen jaren hard gewerkt aan de realisatie van een nieuw sportcomplex, dat inmiddels voltooid is. Dit moderne zwembad vervangt de verouderde faciliteit en biedt verbeterde sport- en recreatiemogelijkheden voor de gemeenschap in Wieringerwerf. Dankzij de inspanningen van het bestuur en de samenwerking met de gemeente is het nieuwe complex nu een feit, en het zwembad draagt bij aan een breed scala aan activiteiten voor jong en oud, met een focus op toekomstbestendige exploitatie.

Zwembad De Terp maakt deel uit van een recent ontwikkeld multifunctioneel sportcomplex. De exploitatie van het zwembad is geïntegreerd in het bredere beheer van dit complex, waardoor het financieel en operationeel afwijkt van de andere zwembaden. Door de integratie in het multifunctionele complex is de continuïteit van de exploitatie verzekerd. De verantwoordelijkheid ligt bij de vrijwilligers en de lokale gemeenschap, die een belangrijke rol hebben gespeeld in de realisatie van dit project.

Toekomstvisie binnenzwembaden Hollands Kroon

Op basis van de evaluatie is het duidelijk dat de vier zwembaden hun waarde voor de gemeente en de lokale bevolking hebben bewezen. Elk zwembad heeft zich, met de steun van betrokken besturen en vrijwilligers, weten te handhaven en kijkt positief naar de toekomst. De conclusie van het onderzoek is dat de zwembaden de komende tien jaar door kunnen blijven exploiteren, waarbij verdere samenwerking en optimalisatie van de exploitatie centraal zullen staan.

De komende periode zullen we voor de periode na 2030 een toekomstvisie op de instandhouding en exploitatie van de binnenzwembaden ontwikkelen.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

Ondanks de jaarlijkse subsidieverstrekking en een eventuele indexatie, kunnen onverwachte onderhoudskosten de financiële stabiliteit bedreigen.

Alternatieven (incl. argumenten)

Andere samenstelling en spreiding van zwembaden in Hollands Kroon zoals aangegeven in de notitie Evaluatie binnenzwembaden Hollands Kroon.

Financiële gevolgen

Wat is de omvang van het investeringskrediet?	€ 0,-
Wat is het effect op de begroting?	€ 0,-
Dekking binnen begroting	Programma: Vitaliteit Cluster: Sport en Educatie
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel: n.v.t.
Fiscale gevolgen	Niet van toepassing.
Toelichting: Er is structurele subsidieverstrekking opgenomen in de begroting.	

Communicatie

De betrokken stichtingen, vrijwilligers en medewerkers worden geïnformeerd over de plannen en de vervolgstappen. Er zal regelmatig overleg plaatsvinden om de voortgang te monitoren en eventuele aanpassingen tijdig door te voeren. Na het eerste jaar van extra exploitatie voor Zwembad De Venne, zal een evaluatie plaatsvinden om te bepalen of de doelen zijn bereikt en of de exploitatie tot en met 2030 wordt verlengd.

Bijlagen	
1.	Raadsbesluit overdracht binnenzwembaden d.d. 31-10-2019
2.	Notitie evaluatie binnenzwembaden Hollands Kroon d.d. 19-6-2023
3.	Presentatie zwembad De Wirg 5 juni 2024
4.	Reactie HOZE 15 april 2024